

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

19° Jaargang

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1911

IN MEMORIAM
 DR. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ.
 † 12 Februari 1911.

In de volle kracht van zijn leven is hij uit ons midden weggegaan. De roep van zijn dood, — onverwacht — klonk als een onverwachte kreet te midden van vredige stilte. Hij zelf en die hem zeer na stonden, wisten het, dat hij het gevaar van een plotseligen dood in zich omdroeg. Die dit niet wisten, zagèn in hem den blozenden, krachtigen man, aangewezen om in langen ouderdom welverdiende rust te genieten na zoo welbesteed een leven. Niet aldus was beschikt. In den vollen middag is de zon van zijn leven verduisterd. Verbijsterd vragen wij ons af, waarom aldus ?

* * *

HENRI JEAN DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ werd geboren te Amsterdam den 20en September 1861.

In het huis van zijn vader, een zeer geacht predikant der Waalsche Gemeente te Amsterdam, werden de eerste grondslagen gelegd eener zeer verzorgde opvoeding. Na den dood van dezen bracht zijne moeder het huisgezin over naar 's-Gravenhage en het was aldaar, dat DE CHAUFÉPIÉ het gemeentelijk gymnasium bezocht, dezelfde inrichting, wier belangen hij als secretaris van gymnasii curatoren later zoo uitnemend heeft gediend. Na volbrachte gymnasiale studiën vertrok hij naar de Leidsche hoogeschool en liet zich aldaar als student in de klassieke letteren inschrijven. Zijne studiegenooten roemen hem als een vroolijk, eerlijk en gezien kameraad. In 1885 werd hem het praesidium van het Leidsche studentencorps opgedragen. Op den 4en

October 1889 promoveerde hij tot doctor in de klassieke letteren op een proefschrift, getiteld: *De titulo I. R. N. 4312 ad Iuvenalem poetam perperam relato.*

Reeds tijdens zijn studententijd voelde hij zich tot de kunst en de archeologie aangetrokken en toen zijne promotie naderde, was de richting, die hij na volbrachte studiën zoude ingaan, spoedig bepaald.

Reeds op 1 September 1889 had DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ zich als volontair aan het Koninklijk Kabinet van Munten, Penningen en Gesneden Steenen verbonden. Zijn eerste werk was het beschrijven en inventariseeren van de rijke verzameling cameeën en intaglii, die het Kabinet herbergt en zijn arbeid mocht reeds aanstonds de volle goedkeuring van den toenmaligen directeur A. A. LOOYEN wegdragen. Hèt catalogiseeren was onder de gegeven omstandigheden niet gemakkelijk. De zeer onwetenschappelijke wijze, waarop de steenen waren tentoongesteld, de onvolledigheid der afgietsels, die in 1837 door de zorgen van Jhr. Mr. J. C. DE JONGE vervaardigd waren en het bijna volkomen gemis aan hulpmiddelen, die bij de studie der gesneden steenen onontbeerlijk zijn, maakten het werk uiterst bezwaarlijk. Daarbij kwam, dat DE CHAUFÉPIÉ zijn arbeid zeer breed had opgezet en ook een onderzoek naar de herkomst der steenen tot zijn taak had genomen, waartoe moeilijke en langdurende onderzoekingen op het Museum MEERMANNOWESTHEENIANUM, in de Rijks Universiteitsbibliotheek te Leiden, in het Algemeen Rijksarchief en in andere verzamelingen noodig waren. De catalogus, die in 1895 gereed kwam, is onder zijne handen geworden tot een hoogst verdienstelijk werk, dat voor de beste beschrijvingen van dien aard niet behoeft onder te doen.

In den loop van het jaar 1892 werd Dr. DE CHAUFÉPIÉ als Conservator der Grieksche en Romeinsche afdeeling geplaatst aan het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, doch bleef met toestemming van den directeur dezer

inrichting, des Woensdags zijn arbeid op het Kabinet te 's-Gravenhage voortzetten. Als Conservator hield hij zich te Leiden voornamelijk bezig met het ordenen en beschrijven der verzameling PAPENBROEK. Zijne betrekking tot het museum was niet van langen duur. Nadat de toenmalige directeur van het Koninklijk Penningkabinet, A. A. LOOYEN, op 3 Augustus 1893 na langdurige ongesteldheid, eindelijk door den dood aan zijn werkkring was ontnomen, was DE CHAUFÉPIÉ als het ware aangewezen zijn opvolger te zijn. Hij werd dan ook als zoodanig benoemd en aanvaardde op 1 October van dat jaar zijne nieuwe betrekking.

In het eerste verslag, dat DE CHAUFÉPIÉ als directeur aan den Minister van Binnenlandsche Zaken uitbracht (Febr. 1894) heeft hij in groote omtrekken aangegeven, op welke wijze hij zijne nieuwe taak was begonnen en dacht voort te zetten. De daarin geformuleerde beginselen, die door dieper inzicht en toenemende kennis rijpten tot een streng belijnd programma, heeft hij met volle toewijding in daden omgezet. Zij zijn uitgelopen op eene volledige reorganisatie van het Kabinet, nu eene model-inrichting in den vollen zin van het woord.

DE CHAUFÉPIÉ liet het niet bij eene grondige bestudeering der voorhanden en inkomende munten, penningen en steenen en van de numismatieke literatuur. In zijn verloftijden bezocht hij de munt en het muntkabinet te Parijs, de musea van Rome, Napels, Florence, Milaan, Venetië, Palermo, Weenen, Carthago en Syracuse, de beroemde verzameling MONTAGU te Londen en haast al de ateliers van bekende medailleurs. Dat zijne kennis van de numismatiek in geheel haar gebied van grooten omvang werd, behoeft wel niet te worden gezegd.

Naast de regelmatig verschenen, aan de Regeering ingediende en in de laatste jaren, ook wat het uiterlijk betreft, zeer verzorgde jaarverslagen, kwamen onder zijn directie tal van inventarissen gereed. Met lof mag gewezen worden op

den catalogus van Nederlandsche en op Nederland betrekking hebbende gedenkpenningen, welke in twee deelen het licht zag en van een uitvoerig zaken- en feitenregister is voorzien. In handschrift werden tal van beschrijvingen voltooid, een en ander ten deele samengesteld met hulp van den Onder-Directeur A. O. VAN KERKWIJK.

Ook aan de bewaring en tentoonstelling der schatten van het Kabinet besteedde de nu overleden directeur zijn volle toewijding en zijn beste krachten. De wijze, waarop de intaglii thans zijn tentoongesteld verdient groote waardeering. Zoo slecht als deze kunstwerken onder vroeger bestuur te zien waren, zoo uitstekend zijn ze thans te beschouwen en te bestudeeren 1). Trouwens heel de berging, hetzij achter glas, hetzij in kasten, kenmerkt zich als het werk van een man van kennis en niet minder als het werk van een man van goeden smaak.

Onder de directie van DE CHAUFÉPIÉ had eene gebeurtenis plaats, die het Kabinet zeer is te stade gekomen en waarover de overledene nog altijd met groote opgewektheid kon gewagen. Ik bedoel het rijke geschenk van Romeinsche munten, in 1900 door de familie SIX het Koninklijk Kabinet toegedacht en daarnaast hare toezegging om uit de rest der beroemde verzameling SIX de verlangde Grieksche munten op gemakkelijke en voordeelige wijze aankooopen te doen. De afdeeling Grieksche munten werd daardoor tot een belangrijk geheel, dat verschillende buitenlandsche verzamelingen in waarde overtreft. DE CHAUFÉPIÉ heeft aan deze afdeeling geheel zijn persoon gegeven. Zij was hem lief als een heilige schat en de beschrijving en verzorging er van getuigen van die liefde in niet geringe mate.

1) Ze zijn transparant gezet en in mythologische volgorde naar de onderwerpen gerangschikt (Jaarverslag over 1895).

De overledene was een man ook van zeer beschaafden smaak en van gerijpte kunstinzichten. Buiten de numismatiek trok vooral de Italiaansche Renaissance hem aan. Zijne bibliotheek bevat eene uitgebreide verzameling boeken over deze kunstperiode, eene keurcollectie, die door hem geheel was doorwerkt en in zijn vacantietijd bezocht hij herhaaldelijk Italië om door persoonlijke aanschouwing zijn inzicht te verdiepen. Doch ook de moderne kunst vond in hem een vereerder en zoo was de werkkamer in zijn huis, ja schier geheel zijn woning geworden tot eene verzameling van allerlei van overal bij elkaar gebrachte mooie dingen, dure en goedkoope, alles dooreen, maar neergezet en gerangschikt op eene wijze zooals alleen een man van fijnen smaak en van zuiver kunstgevoel dit kan. Is het wonder, dat DE CHAUFÉPIÉ, als directeur van het Koninklijk Kabinet, zich ook bijzonder aangetrokken gevoelde tot de moderne medaille, nu deze kunstuiting onder nieuwe techniek en onder nieuwe kunstopvattingen, plots, zulk een hooge vlucht bereikte? Natuurlijk niet. En zoo is, dank zij de zorgen van DE CHAUFÉPIÉ, het Kon. Kabinet eene bijna volledige verzameling gaan bergen van het werk van ROTY en van CHAPLAIN en daarnaast van het beste van hetgeen de moderne medailleurs van geheel de wereld hebben geleverd. DE CHAUFÉPIÉ heeft een tijd gehad, waarin hij wanhoopte in de toekomst der Nederlandsche medailleerkunst en het scheen een deel der buitenwereld toe, dat deze man van krachtige uiting tegenover het vaderlandsch werk vijandig stond. Hij heeft omtrent zijne houding in deze verwijten van vooringegenomenheid moeten aanhooren. Evenwel zonder grond. Want zoodra hij bemerkte, dat ook de Nederlandsche medailleerkunst eene wedergeboorte tegemoet ging, heeft hij al zijn liefde ook aan dit werk gegeven. En als thans de vaderlandsche medailleerkunst met eere mag worden genoemd, dan is dit voor een zeer groot deel zijn werk.

Hij heeft de medailleurs van ons land gediend van zijn kennis en van zijn smaak, hij heeft ze tot werkzaamheid en volharding aangespoord, hun ideeën aan de hand gedaan, met hen gecorrespondeerd en geconfereerd. En zoo is het gekomen, dat in de laatste jaren hier te lande nagenoeg geene medaille van eenige beteekenis 1) is tot stand gekomen, of het is geweest onder zijne inspiratie. En met eene warmte, alsof het eigen belangen gold, heeft hij particulieren aangespoord en aangepord familiegebeurtenissen in een penning te vereeuwigen. Door dit alles heeft hij de Nederlandsche medailleerkunst beziel met een nieuw leven en ons land op dit gebied eene waardige plaats onder de natiën doen innemen.

Ik zeide het reeds, DE CHAUFÉPIÉ was niet enkel een plichtmatig ambtenaar, niet een dergenen, die zonder meer, alleen uit plichtsbefef, stipt de hun opgelegde taak vervullen. Neen. Hij heeft aan zijn arbeid gegeven geheel de liefde van zijn warm kloppend hart en de numismatiek zelf was hem geworden tot een voorwerp zijner meest innige toewijding. In woord en geschrift 2) heeft hij gepoogd belangstelling op te wekken voor zijn munten en penningen, waardeering dezer dingen als historisch document en als kunstuiting. Dat die belangstelling en die waardeering, ook na zijne onverpoosde opwekking, dikwijls sluimeren bleven, heeft hem teleurgesteld maar niet ont-

1) Ik wijs in het bijzonder op de medailles — Vredesconferentie, Zeewezen-tentoonstelling, DRUCKER, DE JONGH, de gegraveerde penningen van VOET, enz., enz.

2) Ook door tentoonstellingen. Zoo werden o. m. in 1896, tijdens de HUYGENS-tentoonstelling, door hem in het Kabinet tentoongesteld de penningen, betrekking hebbende op het geslacht HUYGENS en op de voornaamste gebeurtenissen gedurende hun tijdvak en in September en October 1898 alle penningen, munten en gesneden steenen betrekking hebbende op het Stambuis van Oranje-Nassau. Ook wijs ik hier op de schitterende inzending van toepasselijke penningen op de in 1900 te 's-Gravenhage gehouden Geschiedkundige Tentoonstelling van het Nederlandsche Zeewezen.

moedigd. Met nooit verflauwde geestdrift kon hij van zijn metalen vrienden spreken, zoodat het immer een lust was om het aan te hooren.

Dit warme, onvervalschte enthousiasme, zijne aangename persoonlijkheid, de voortreffelijke manier, waarop hij zich in het Fransch uitdrukte en vooral de grondigheid zijner numismatische kennis en de helderheid van zijn kunstinzicht waren oorzaken, dat hij ook onder de vakmannen van het buitenland groote achting en groot aanzien genoot. Hij was een zeer gezien lid van verschillende buitenlandsche congressen en hem werd daarbij meer dan eens een eervolle plaats in het bureau aangewezen. Reeds in 1899 werkte hij te Parijs mede tot de oprichting van de vereeniging „Société des amis de la médaille moderne”, terwijl hij in de oprichting van de „Société Hollandaise-Belge des Amis de la Médaille d'art” een overwegend aandeel had. Van de oprichting af zat hij in het hoofdbestuur dezer vereeniging en in het bestuur der Nederlandsche afdeeling. Door zijn veelvuldig verkeer met buitenlandsche numismaten en medailleurs ontstonden tal van relatiën, waarvan het Koninklijk Kabinet in den vorm van geschenken en van voordeelige aankopen de rijke vruchten heeft genoten. Ook hierom is zijn heengaan voor het Kabinet een verlies, dat moeilijk zal kunnen worden aangevuld.

DE CHAUFÉPIÉ bleef ondertusschen tot aan zijn dood werkzaam aan het Penningkabinet der Leidsche Hoogeschool, waartoe de Zaterdag was bestemd. Het was voornamelijk op zijn aandrang, dat dit kabinet van de bibliotheek te Leiden naar het beter daartoe geschikte Rijksmuseum van Oudheden aldaar werd overgebracht. De in de goed verlichte zaal thans tentoongestelde keuze uit de voorhanden stukken werd door hem samengesteld, voornamelijk met het oog op het universitair onderwijs. De verzameling Portugeesche munten en penningen in het Leidsch Kabinet wist hij door oordeelkundige aankopen

uit de renten van het fonds PILAAR tot groote volledigheid te brengen.

Behalve de door DE CHAUFÉPIÉ ambtshalve opgemaakte verslagen en inventarissen zagen verschillende munt- en penningkundige werken en tijdschriftartikelen van zijne hand het licht. Ik noem daaronder de volgende :

Gesneden Steenen. (Beoordeeling van het boek *La gravure en Pierres fines par E. BABELON.*) In „*De Nederlandsche Spectator*”, 1895.

Muntvondst te 's-Hertogenbosch. In het *Tijdschrift* van ons Genootschap, 1895.

Un manuscrit de PEIRESC 1) du Museum MEERMANNOWESTHRENIANUM à la Haye. In de *Revue belge de numismatique*, 1895.

Twee penningen van Koningin WILHELMINA. In het *Tijdschrift* van ons Genootschap, 1896.

Les trouvailles de monnaies de l'année 1894. In hetzelfde *Tijdschrift*, 1896.

In Memoriam Mr. G. J. TH. BEELAERTS VAN BLOKLAND. In hetzelfde *Tijdschrift*, 1897.

Les trouvailles de monnaies des années 1895 et 1896. In hetzelfde *Tijdschrift*, 1897.

Uit buitenlandsche tijdschriften. PAULUS VAN VIANEN. In hetzelfde *Tijdschrift*, 1897.

1) Beroemd Fransch archeoloog en numismaat uit de 17de eeuw.

La trouvaille d'Escharen 1). In de „*Revue belge de numismatique*”, 1898.

Moderne medailles. In „*De Nederlandsche Spectator*”, 1898.

De Historiepenningen en Munten betrekking hebbende op het stamhuis van ORANJE-NASSAU. Geplaatst achter- en in één omslag in 1898, zonder namen der schrijvers, uitgegeven met: *Handschriften en Boeken uit de boekerij van ORANJE-NASSAU ter Koninklijke Bibliotheek.*

Caméén te Parijs. In „*De Nederlandsche Spectator*”, 1898.

Numismatiek in niet-numismatische tijdschriften. (Naar aanleiding van een opstel van VON SCHLOSSER in het *Jaarboek van het Oostenrijksche vorstenhuis.*) In het *Tijdschrift* van ons Genootschap, 1899.

Een penning op den aanvang der Nederlandsche beroerten. In „*Oud-Holland*”, 1899.

Zinnebeeldige voorstellingen op Oranje-penningen. In „*Haagsch Jaarboekje*”, 1899.

Les médailles et plaquettes modernes. In 1899 begonnen periodiek verschijnend prachtwerk, dat eenige jaren later wegens faillissement van den uitgever H. KLEINMANN & Co. te Haarlem werd gestaakt.

Zinnebeeldige voorstellingen op Vredes-penningen. In „*Bijdragen en mededeelingen van Die Haghe*”, 1900.

1) In vereeniging met Dr. C. WILDE.

Grieksche munten in historische orde gerangschikt. In „*Bouw- en Sierkunst*”, Deel II, 1900 1)

Penningen aanwezig op de geschiedkundige tentoonstelling van het Nederlandsche Zeewezen. In het *Tijdschrift* van ons Genootschap, 1901.

Levensbericht van J. P. SIX. In de „*Levensberichten van de Maatschappij der Nederlandsche letterkunde te Leiden, 1901-1902.*”

Huwelijks- en Doodspenningen in de 17e en 18e eeuw. In „*ELSEVIER'S Geïllustreerd Maandschrift*”, 1901.

Amsterdamsche huwelijks- en begrafenispenningen in de 17e eeuw. In „*Amsterdamsch Jaarboekje voor 1901.*”

Médailles Walonnes. In het „*Bulletin de la commission de l'histoire des Eglises Walonnes*”, 1902.

De Koning-Stadhouder WILLEM III op penningen verheerlijkt. In „*ELSEVIER'S Geïllustreerd Maandschrift*”, 1902.

Moderne Fransche medailles. In hetzelfde maandschrift, 1902.

Médailles inédites ou peu connues du cabinet des Médailles de la Haye. In het *Tijdschrift* van ons Genootschap, 1903.

Eenige opmerkingen over gedenkpenningen uit de eerste helft der 16e eeuw. In hetzelfde *Tijdschrift*, 1904.

1) Een exemplaar van deze beschrijving en afbeelding van 207 oud-Grieksche munten, van afzonderlijken omslag voorzien, werd door den schrijver ten geschenke gegeven aan al de gymnasia van ons land. Eene der vele bewijzen van het goed hart, dat hij deze inrichtingen van onderwijs toedroeg.

Gegraveerde penningen. In hetzelfde *Tijdschrift*, 1904.

Amsterdamsche huwelijkspenningen in de 18e eeuw. In „*Amsterdamsch Jaarboekje voor 1904.*”

De voorstellingen op Oranje-penningen (1568-1702). In het onder leiding van Prof. Dr. F. J. L. KRÄMER, E. W. MOES en Dr. P. WAGNER in 1905 uitgegeven prachtwerk „*Je Maintiendrai. Een boek over ORANJE-NASSAU.*”

Quelques Médailles inédites. In „*Revue belge de numismatique*”, 1905.

Quelques monnaies grecques de la Collection SIX acquises par le Cabinet Royal de Numismatique de la Haye. In „*Revue belge de numismatique*, 1907.

Een merkwaardig gedenkstuk (Penning vereerd aan de leden van het gezantschap tot bemiddeling van den vrede tusschen Rusland en Zweden). In het *Tijdschrift* van ons Genootschap, 1907.

Een groot verzamelaar (N. C. FABRI.) In hetzelfde *Tijdschrift*, 1908.

Steden, landschappen en gebouwen (op penningen). In „*Het Huis, Oud en Nieuw*”, 1909.

J. C. CHAPLAIN, 12 Juli 1839-13 Juli 1909. In het *Tijdschrift* van ons Genootschap, 1910.

Médailles et estampes. (Verhandeling over penningen, waarop voorstellingen, die aan prenten zijn ontleend.) In „*Mémoires du Congrès international de Numismatique et d'art de la Médaille contemporaine, Bruxelles, 1910.*”

Keur van Munten en Penningen uit het Koninklijk Kabinet van Munten, Penningen en Gesneden Steenen te 's-Gravenhage, 1910. Prachtwerk (ook met Franschen tekst), uitgegeven in vereeniging met den Heer A. O. VAN KERKWIJK. 1)

Alvorens ik in dit levensbericht afscheid ga nemen van DE CHAUPEPIÉ als directeur van het Koninklijk Kabinet, meen ik nog even te mogen wijzen op de voortreffelijke verstandhouding, die tusschen hem en den onder-directeur A. O. VAN KERKWIJK bestond. Moeten wij het zoo dikwerf ervaren, dat in dergelijke inrichtingen, waarin ambtenaren van verschillende inzichten, van verschillend karakter en van verschillend temperament, dag in dag uit in beperkte ruimte bijeen zijn, waar wederzijdsche persoonlijke belangen zoo licht met elkaar in botsing komen, waar kleine jalouzieën, eer- en zelfzucht werken, die verhouding minder aangenaam, ja soms hoogst onaangenaam is, hier was tusschen directeur en onder-directeur eene vriendschap ontstaan, die hen tot den laatsten dag heeft doen samenwerken in volmaakte harmonie. Ik zeg niet te veel, wanneer ik dezen toestand eenen idealen noem. En juist dit maakte een bezoek aan het Kabinet in de laatste jaren zoo bijzonder aantrekkelijk. Ik ben er meermalen geweest en mocht het daar altijd ondervinden, dat men daar nooit sprak met een van de twee alleen. Men sprak er steeds met beiden tegelijk. Kwam men om inlichtingen of om raad, dan vulde de een den ander aan. Beider kennis, beider altijd gereedstaande bereidwilligheid versmolten tot ééne kennis, tot ééne dienstvaardigheid, die elken bezoeker steeds tot groote voldoening was.

* * *

Toen de kundige numismaat TH. M. ROEST op 2 September 1898 overleed, ontviel aan ons Genootschap zijn

1) Zie beoordeeling van dit úitnemend boek in den loopenden jaargang van dit Tijdschrift.

zeer verdienstelijke voorzitter. Het had voor de hand gelegen, dat reeds toen de keuze van een opvolger op DE CHAUFÉPIÉ zoude zijn gevallen, daar hij toch én om zijn persoon én om zijne positie de aangewezen man daartoe was. Zijne verkeerd begrepen verhouding tot de Nederlandsche medailleerkunst heeft er toen zeker toe medegewerkt, dat men hem voorbij ging en de keuze viel op den schrijver van dit korte levensbericht. De omstandigheden waren het Genootschap evenwel gunstig. Toen ik kort na mijne benoeming tot voorzitter, wegens mijne voortdurend in omvang toenemende notarieele praktijk, een verzoek om ontslag moest indienen, kon worden hersteld wat na den dood van ROEST was verzuimd. Aan DE CHAUFÉPIÉ werd de voorzittershamer overgegeven en ik verheug mij er nog steeds in, dat ook mijn persoonlijke aandrang daartoe tot zijne verkiezing in eenige mate heeft medegewerkt. Door niemand is die keuze ooit betreurd geworden. Integendeel. Al dadelijk werd het door al de leden begrepen en gevoeld en uitgesproken, dat DE CHAUFÉPIÉ een voorzitter bij uitnemendheid was. En dat is hij gebleven tot aan zijn dood. Natuurlijk heeft hij ook aan het Genootschap geheel zijn persoon gegeven. Hij heeft zijne belangen gediend con amore, zonder eenige bijbedoeling en met het heldere inzicht, dat hem in al zijn werk heeft gekenmerkt. De vergaderingen heeft hij geleid met een takt en in zoo een aangename stijl, dat het een lust was ze bij te wonen. Opkomende oneenigheden werden door zijn goed humeur in de geboorte gedood. De eigenaardige ironie, die zoo oolijk in zijn oogen kon tintelen en uit zijn woorden kon spreken, kwetste nooit en was eigenlijk niet anders dan het lichte omhulsel van diepen ernst. Zijne toespraken in de vergaderingen, tot de gastheeren van het Genootschap en aan tafel, uitgesproken met dat krachtige stemgeluid, waren in den vorm schijnbaar onverzorgd, maar altijd geestig van inhoud en van spontane hartelijkheid, ja

hartelijk vooral. En als hij op de werkvergaderingen met een onderwerp ter tafel kwam, dan wist men zeker iets belangrijks te zullen hooren en dan deed zijne voordracht zoo aangenaam aan omdat ze altijd vrij was van alle schijngeleerdheid. Deze bescheiden man gaf nooit anders dan geheel gedegen wetenschap in den meest eenvoudigen vorm. Het stemt tot diepen weemoed te weten, dat het Genootschap zijn even krachtige als aangename leiding voor altijd zal moeten missen. Zijn heengaan is voor het Genootschap een groote slag, die in de eerste jaren moeilijk zal kunnen worden geheeld. Zijne nagedachtenis zal nog lange onder de leden blijven voortleven.

Er was buiten de numismatiek nog een belang, dat DE CHAUFÉPIÉ zeer na aan het hart lag, dat was de armenzorg in geheel haar omvang. Hij heeft op dit gebied gearbeid als slechts weinigen.

Van de redactie van het *Tijdschrift voor Armenzorg en Kinderbescherming* was hij de ziel en de bezieling en zijne mede-redacteuren hebben dan ook een warm geschreven, van piëteit en dankbaarheid getuigend artikel, aan zijne nagedachtenis gewijd 1) Ook in dezen kring zal het gemis van dezen braven, werkzamen man nog lang worden gevoeld.

Door zijn dood is een nuttig burger en een goed mensch heengegaan.

's-Gravenhage, Febr. 1911.

AUG. SASSEN.

1) Jaargang XII N°. 501 van evengenoomd Tijdschrift.

DR. H. J. DE DOMPIERRE DE CHAUFÉPIÉ

DIRECTEUR VAN HET KON. KABINET VAN MUNTEN, PENNINGEN EN GESNEDEN STEENEN.

Phototypie VAN LEER & CO., Amsterdam.